

MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

Strategier för en stärkt rättighetskultur

Johanna Romare, Uppsala universitet

UPPLÄGG

- Vad är en rättighetskultur?
- Hinder för en rättighetskultur

UPPLÄGG

- Vad är en rättighetskultur?
- Hinder för en rättighetskultur
 - Hur kan mänskliga rättigheter stärka demokratin och samhällskontraktet?
 - Vad innebär det att styra i en rättighetskultur?

VAD ÄR EN RÄTTIGHETSKULTUR?

RÄTTIGHETSKULTUR

1. att de som har makten tar mänskliga rättigheter på allvar
2. att människor inte blir föremål för maktens godtycke
3. att människor garanteras jämlik tillgång till sina rättigheter

DEN ALLMÄNNA FÖRKLARINGEN OM DE MÄNSKLIGA RÄTTIGHETERNA (1948)

Artikel 1: Alla människor är födda fria och **lika i värde och rättigheter**. De har utrustats med ett förnuft och samvete och bör handla gentemot varandra i en anda av gemenskap.

Artikel 2: Var och en är berättigad till de rättigheter och friheter som uttalas i denna förklaring, **utan åtskillnad av något slag**, såsom på grund av ras, hudfärg, kön, språk, religion, politisk eller annan uppfattning, nationellt eller socialt ursprung, egendom, börd eller ställning i övrigt. Osv.

MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER SOM GRUNDLÄGGANDE FÖR ALL OFFENTLIG VERKSAMHET

RF 1:2

Den offentliga makten ska utövas med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans frihet och värdighet.

Det allmänna ska verka för att alla människor ska kunna uppnå delaktighet och jämlikhet i samhället och för att barns rätt tas till vara. Det allmänna ska motverka diskriminering av människor på grund av kön, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, språklig eller religiös tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller andra omständigheter som gäller den enskilde som person.

DEN STATLIGA VÄRDEGRUNDEN

- Demokrati
- Legalitet
- Objektivitet
- Fri åsiktsbildning
- Respekt för lika värde, frihet och värdighet
- Effektivitet och service

Vad innebär det att respektera mänskliga rättigheter?

Jack Donnelly, professor i statsvetenskap, University of Denver:

Mänskliga rättigheter utgör inte krav på rättigheter – de utgör krav på politisk förändring – att de som har makten respekterar de rättigheter som man redan har.

MR-paradoxen: Det är när rättigheterna inte respekteras som de är av störst värde.

MONÄTARISERING SOM ETT HINDER FÖR EN RÄTTIGHETSKULTUR

- Balans mellan rättigheter och kostnader – är det möjligt?
- Människor som kostnader – vilka människor *måste* få kosta?
- Rättigheter och begränsade resurser-

RÄTTIGHETSKULTUREN

Kostnader och skyldigheter – men har vi ändå något att vinna på att odla en rättighetskultur?

Diskussion och kommentarer!

Hur kan mänskliga rättigheter stärka demokratin och samhällskontraktet?

Vad skulle det kunna innebära att styra i en rättighetskultur?

UPPSALA
UNIVERSITET

Mänskliga
rättigheter

Uppsala universitet utbildar offentlig
förvaltning i de mänskliga rättigheterna

För mer information om utbildningsutbudet
www.mr-forum.se

UPPSALA
UNIVERSITET

GRUNDUTBILDNING I MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

Våren 2022 (digitalt)
12-13 maj och 7 juni

Platser finns kvar: Sen anmälning kan göras fram till och med 16 maj till mruppdraget@uu.se

Hösten 2022

29-30 september och 13 oktober (distans)

27-28 oktober och 8 november

1-2 december och 15 december

Anmälning till både frukostseminarium och grundutbildning görs på www.mr-forum.se.

FRUKOSTSEMINARIUM

19 maj: Rätten till god förvaltning – vad är det?
(direktströmmas)

9 juni: Statens värdegrund och de mänskliga rättigheterna
(direktströmmas)

UPPSALA
UNIVERSITET